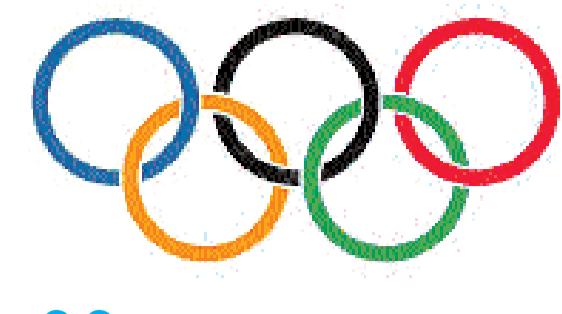

Olimpiya dünyası

www.olimpiyadunyasi.az

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin qəzeti

Nº 8 (1468), 2 - 8 mart 2021-ci il

Qəzet 2001-ci ildən çıxır.

Güləşçilərimiz Kiyevdə 6 medal qazanıblar

Kiyevdə Ukraynanın məşhur güləşçilərinin və məşqçilərinin xatirəsinə keçirilən beynəlxalq turnir başa çatıb. Ukrayna paytaxtında Azərbaycan güləşçiləri 6 medal qazanıblar.

Bələ ki, sərbəst güləş yığması 2 qızıl, 1 gümüş və 2 bürünc, qadınlardan ibarət milli komanda isə 1 bürünc medala layiq görüllüb.

Sonuncu yarış günündə sərbəst güləşçilərdən Əhmədnöbi Qvarzatilov (61 kq) yerli pəhləvan Andrey Celepo 7:2 hesabı ilə qalib gölərək, qızıl medala sahib olub. Həlledici qarşılaşmada özbəkistanlı İlyas Bekbulatova 0:5 hesabı ilə uduzan Cəbrayılov Hacıyev (70 kq) gümüş

medalla kifayətlənib. Bürünc medali isə 3-cü yer uğrunda görüşdə moldovalı Samhan Cəbrayılov 8:4 hesabı ilə möğləub edən Vahid Qalayev qazanıb.

Qeyd edək ki, ötən gün 65 kq çəki dərəcəsində iki sərbəst güləşçidən Əli Rəhimzadə qızıl, Turan Bayramov bürünc medala yiyələnib. Qadın güləşində yeganə bürünc medala isə Türkan Nosirova (50 kq) sahib olub.

Qeyd edək ki, turnirdə görüşlərin idarə edilməsində ölkəmizi beynəlxalq dərəcəli hakimlər Vəqif Zeynallı və Həbib Nurulu tomsil ediblər.

Olimpizm

"Niyə yalnız Olimpiya və Paralimpiya Oyunları azarkeşsiz keçirilməlidir?"

Koronavirus pandemiyası ilə bağlı vəziyyəti baxmayaraq, Tokioda keçiriləcək Yay Olimpiya və Paralimpiya Oyunlarını tamaşaçıların izləmələrinə icazo verilməlidir. Bu fikri Tokio-2020-nin Təşkilat Komitəsinin rəhbəri Seyko Haşimoto Yaponianın "Asahi" və "Yomiuri" qəzərlərinə müsbəhəsində bildirib.

O deyib ki, hazırkı vəziyyətdə digər yarışlara tamaşaçılar buraxılır. Əlbəttə, idmançılar belə olan halda düşünəcəklər ki, bəs, niyə yalnız Olimpiya və Paralimpiya Oyunları azarkeşsiz keçirilməlidir. S. Haşimoto hələlik belə bir variantın təklif edilmədiyi, ancaq koronavirüs-la əlaqədar vəziyyəti izləmək lazımlı olduğunu vurğulayib.

Qeyd edək ki, martin 3-də Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin, Beynəlxalq Paralimpiya Komitəsinin, Yaponiya hökumətinin, Tokio rəhbərliyinin və Oyunların Təşkilat Komitəsinin

nümayəndələrinin iştirakı ilə onlayn görüş keçirilməlidir. Həmin görüşdə Olimpiada və Paralimpiada zamanı idman obyektlərinə tamaşaçıların buraxılması məsəlosunun müzakirə ediləcəyi gözlənilir.

Ağırlıqqaldırma Olimpiya Oyunlarının programından çıxarıla bilər

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin (BOK) İcraiyyə Komitəsi Avstraliyanın Kvinslend ştatını 2032-ci ildə keçiriləcək Yay Olimpiya Oyunlarına osas namizəd kimi təsdiqləyib. Bu barədə BOK-un prezidenti Tomas Bax mətbuat konfransında bildirib. Kvinslend ştatının inzibati mərkəzi Brisben şəhəridir.

"Komissiya Brisben-2032 Təşkilat Komitəsi və Avstraliya Olimpiya Komitəsi ilə XXXV Olimpiya Oyunlarının mümkün təşkilinə dair danışlıqlar başlaması tövsiyə edib. İcraiyyə Komitəsi intensiv müzakirələrdən sonra bu tövsiyəni yekdilliklə təsdiqləyib", - deyə Bax vurgulayıb.

Məsələ ilə bağlı yekun qərar BOK-un 2021-ci və ya 2022-cü il Sessiyasında qəbul olunacaq.

T.Bax vəziyyətin dəyişməyəcəyi təqdirdə, BOK-un ağırlıqqaldırma idman növünün Paris və sonrakı Olimpiya Oyunlarının programından çıxarılmasına baxa biləcəyini vurğulayıb.

Yay Olimpiya Oyunları 2032-ci ildə "yaşıl qıtə"yə qayda bilər

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin (BOK) İcraiyyə Komitəsi Avstraliyanın Kvinslend ştatını 2032-ci ildə keçiriləcək Yay Olimpiya Oyunlarına osas namizəd kimi təsdiqləyib. Bu barədə BOK-un prezidenti Tomas Bax mətbuat konfransında bildirib. Kvinslend ştatının inzibati mərkəzi Brisben şəhəridir.

"Komissiya Brisben-2032 Təşkilat Komitəsi və Avstraliya Olimpiya Komitəsi ilə XXXV Olimpiya Oyunlarının mümkün təşkilinə dair danışlıqlar başlaması tövsiyə edib. İcraiyyə Komitəsi intensiv müzakirələrdən sonra bu tövsiyəni yekdilliklə təsdiqləyib", - deyə Bax vurgulayıb.

Məsələ ilə bağlı yekun qərar BOK-un 2021-ci və ya 2022-cü il Sessiyasında qəbul olunacaq.

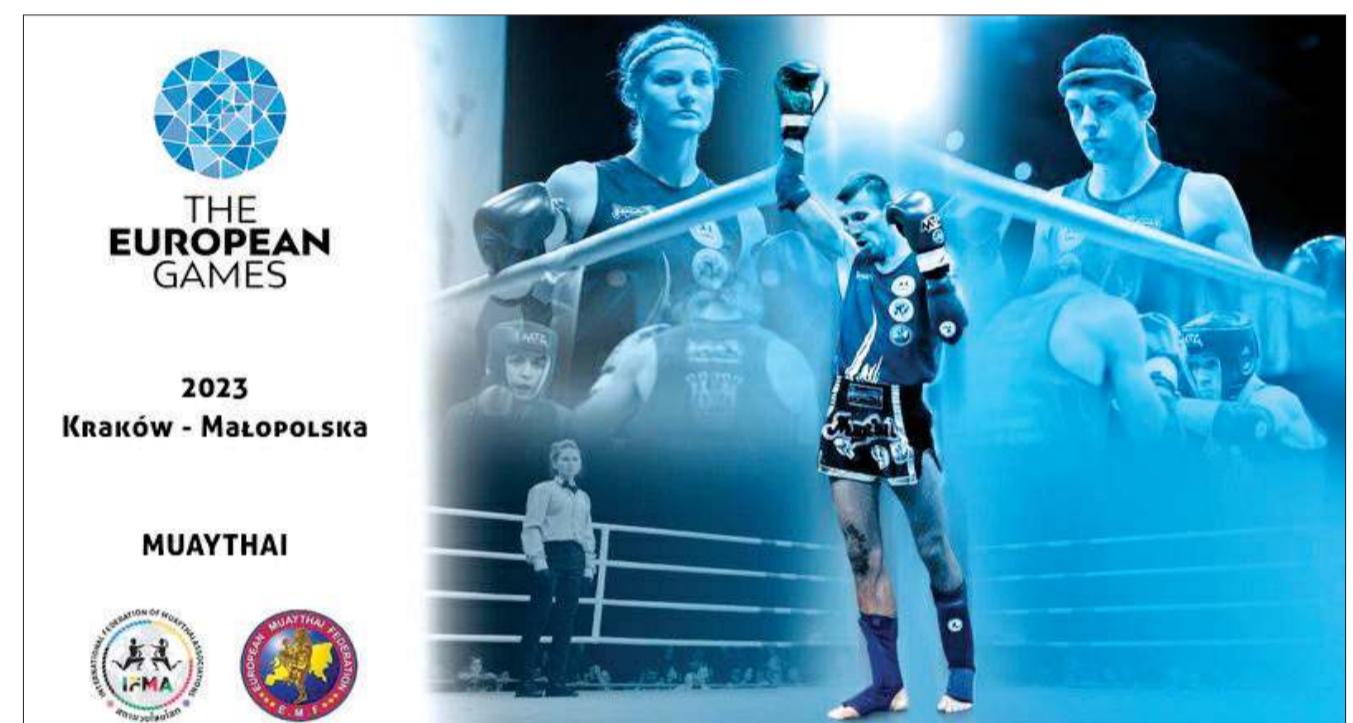
Qeyd edək ki, Brisbenlə yanaşı, 2032-ci il Oyunları keçirmək istəyində olduqlarını Doha (Qətər), Budapeşt (Macaristan), Reyn-Rur regionu (Almaniya), Çendu və Çuntsin (hər ikisi Çin) elan edib.

Muay-tay III Avropa Oyunlarının programına daxil edilib

İdmanın muay-tay növü 2023-sü ildə Polşa-nın Krakov və Malopolye şəhərlərində keçiriləcək III Avropa Oyunlarının programına daxil edilib. Avropa Olimpiya Komitələrinin (EOC) saytında yer alan xəbərdə qeyd olunur ki, min ildən çox tarixi olan bu qədim döyüş sənəti dünyada on çox məşhurlaşan idman növlərindən biridir. III Avropa Oyunlarında muay-tay yarışları gender bərabərliyi nəzərə alınmaqla təşkil ediləcək. Bu səbəbdən həm kişi, həm də qadın idmançılar 7 çəki dərəcəsində mübarizə aparacaqlar.

III Avropa Oyunları 2023-cü il iyunun 9-dan 25-dək keçiriləcək.

Xatırladaq ki, I Avropa Oyunlarına 2015-ci ildə Bakı, II Avropa Oyunlarına isə Minsk ev sahibliyi edib.

THE
EUROPEAN
GAMES
2023
Kraków - Małopolska

MUAYTHAI

Gənclər və İdman Nazirliyi gimnastika sahəsində nailiyyyotlarda qazanmış idmançıların bir qrupunu "Idman ustası" fəxri adı ilə təltif edib.

Təltif olunanlar arasında gimnastikanın daha iki növünün təmsilçiləri də var. Kişi idman gimnastikası üzrə yığma komandanın üzvü, Tokio-2020 Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanmış İvan Tixonov və Arzu Cəlilova, həm Avropa,

gimnastikası üzrə Avropa çempionatının finalçısı Nərimino Səmədova bu ada sahib olublar.

Təltif olunanlar arasında gimnastikanın daha iki növünün təmsilçiləri də var. Kişi idman gimnastikası üzrə yığma komandanın üzvü, Tokio-2020 Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanmış İvan Tixonov və Arzu Cəlilova, həm Avropa,

Nərimino Hüseynova, İmran İmranov, Mədinə Mustafayeva, Akif Kərimli, Ayxan Əhmədli, Nigar İbrahimbəyliyə "Idman ustası" fəxri adı verilib.

Nailiyyətlər əldə etmiş gimnastlarımıza "Idman ustası" adı verilib

İlk onluqda iki şahmatçımız yer alıb

Beynəlxalq Şahmat Federasiyası (FIDE) 2021-ci il martın 1-nə olan reyting qiyahısını açıqlayıb. Dünya reytinginqinə görə, ilk onluqda qərarlaşan Şəhriyar Məmmədyarov (2770) səkkizinci, dünya kubokunun qalibi Teymur Rəcəbov (2765) isə onuncu pillədədir. Dünyanın on qabaqcıl iki gənc şahmatçısı xalların sayını 2700-o çatdırıblar. Bələ ki, rusiyalı Andrey Yesipenko və niderlandlı Yorden

van Forest 2701 xal toplayıblar. Digor şahmatçılarımız - 1 pillo geriləyən Qədir Hüseynov 2665 xalla 72-ci, Nicat Abbasov isə 2664 xalla 75-ci sıradə qərarlaşıblar. Rauf Məmmədov (2654 xal) isə 3 pillo geriləyərək, 90-ci yerdə qərarlaşıb.

Kişi şahmatçılarının siyahısına norveçli dünya çempionu Magnus Carlsen (2847) başçılıq edir.

Qadın şahmatçılardan Günay Məmmədzadə 2443 xalla 29-cu, Gülnar Məmmədova (2383) 79-cu, Xanım Balacayeva 2376 xalla 89-cu yerdərlər.

Qadın şahmatçılarında on yüksək reyting xalı (2658) çinli Yifan Houya möxsusdur.

Anons

"Mərmilərin altında sağ çıxmaq möcüzə idi"

Səh. 3

Asan görünən çətin yollar

Səh. 4-5

Mirheydər Səfiyev:

"AFFA klubumuza olan dəstəyini və köməyini əsirgəmir"

Səh. 6

Avropadan transfer xəbərləri

Səh. 7

Vətən müharibəsinin idmançı qəhrəmanları

44 günlük Vətən müharibəsində qüdrətli Azərbaycan Ordusunun tariximizin şanlı səhifəsinə qızıl hərflərlə yazdığı qələbə xalqımızın qüdrətini bütün dünyaya bir daha sübut etdi.

Biz sevinc göz yaşları, azadlıq hissini dadmağı yaşıdan rəsədəli Ordumuzun hərbiçiləri arasında idmançılarımızın da olduğunu hər birimiz bilirik. Idman meydanına yalnız qələbə qazanmaq üçün çıxan idmançılarımız bu dəfə döyüş meydanına da zəfər üçün çıxdılar.

Öz səhifələrində Vətən müharibəsinə xüsusi yer ayıran "Olimpiya dünyası" qəzeti budəfəki sayında çoxsaylı oxucularını İkinci Qarabağ müharibəsinin idmançı-istirakçı, ehtiyatda olan zabit, topçu, artilleriya tağım komandiri Çingiz Rəhmətov ilə tanış edəcək.

Qəhrəmanımız 1995-ci il fevralın 12-də Masallı rayonunun Siğdaş kəndində anadan olub. Doğuluğu rayonda voleybol idman növünün məşhur olması onda bu növə məraqq oydur və o, məktəb yaşlarından voleybolla məşgül olmağa başlayır. Beləcə, bu idman növüne olan sevgi və istedad bir araya gələrək, onu dəfələrlə müxtəlif turnirlərin qalibi edir. Orta məktəbi müvəffeqiyətlə bitirən idmançıımız 2011-ci ildə Azərbaycan Milli Aviasiya Akademiyasına qəbul olur. Ali təhsil aldığı dövrdə də sevdiyi idman növü ilə məşgül olan Çingiz 2014-cü ildə ali məktəb komandasının heynində respublika birinciliyinin qalibi adını qazanır. Onun idmanla yanaşı, hərbi sahəyə də böyük sevgisi var. Vətən müharibəsindən əvvəl 2016-ci ildə aprel döyüşlərinin də istirakçıları olan qəhrəmanımız dörd günlük müharibədə əsl şüca-yot göstərərək, Talyşkənd orazisinin azad olunması emoliyyatında iştirak edib. Bu böyük sevgi onu elő həmin il aprelin 20-də zabitlik kurslarından qeydiyyatdan keçməyə sövq edir. Voleybolçumuz kursları uğurla başa vuraraq, leytenant rütbosunu alır. Daha sonra Çingiz toyinatla iki il Murovdagda qulluq edir. İkinci Qarabağ müharibəsinin istirakçı hərbidə xidmət etdiyi illərdə də voleybol yarınlardan konarda qalmırı və hər il Bakıda toşkil olunan respublika çempionatlarında iştirak edirdi. Dəfələrlə müxtəlif turnirlərin qalibi olan Çingiz Rəhmətov 2016-ci ildə komandası ilə respublika üçüncü adını qazanıb. 2018-ci ildə birinci liqada milli komandanın üzvü Tural Həsənlinin möşqçiliyi altında "Azori Azal" klubunun idman şorfini qoruyub. Bir il sonra isə o, Super Liqada yer alan "Sərhədçi" komandasının heynində çıxış etməyə başlayıb. İdmançı döyüşçümüzə müraciət etməsi sizə təqdim edirik.

- Çingiz, istərdik ki, səhəbatımız idmançı karyeranızla başlayaq. Bildiyimizə görə, hazırda "Sərhədçi" klubunun idman şorfini qoruyur-sunuz. Karyeranızı bu klubla bağlamaq təsadiüfüdür, yoxsa hərbiyə olan sevginizdən irəli gəlir?

- Əslində, digər klublarda da çıxış etmək şansım var idi. Lakin ehtiyatda olan zabit olmağım və hərbi sahəyə olan böyük sevgim yolum "Sərhədçi" klubuna saldı. Hər iki sahəyə böyük marağım olduğundan daim çalışmışam ki, onları bir araya götürürəm. Amma tövsiyə ki, 2020-ci ilin mart ayında koronavirus infeksiyası səbəbi ilə yarışlar dayandırıldı və məşqlərə də ara verdik.

- Ehtiyatda olan zabit kimi Vətən müharibəsində də iştirak etmisiniz.

- Topçu, artilleriya tağım komandırı, birinci dəfələr ehtiyatda olan zabit olduğum üçün mono istətolimlərə, istərsə də, döyüş emoliyyatlarında çağırış gölcəyini bilirdim. Sentyabrın 21-də tolimo göndərildik, beş gün sonra isə Füzuliye yollandıq. Qızığın döyüşlərindən sonra ordumuzun

qəhrəmanlığı sayəsində torpaqlarımız düşməndən azad olundu. Füzulidən sonra Cəbrayıla yola düşdük. Ümumiyyətlə, bizim əsas məqsədimiz xüsusi toyinatlı bölmələrə dəstək verməkdən ibarət idi. Yəni toyin olunmuş ərazilərə topa atış açaraq, zorərsizləşdirildikdən sonra xüsusi toyinatlı bölmələrimiz həmin ərazilərə daxil olurdu. Beləcə, böyük fəxr və qürur hissi ilə Cəbrayıla azad etdik və sonra Hadrut istiqamətinə yollandıq. Azərbaycanın cəsarətli və qorxmaz əsgərləri Hadrutu da düşmən tapdağından azad etdilər. Sonra Tuğ kəndi (Xocavənd), Büyük Tağlar və Şuşa istiqamətinə irəlilədik.

- İşğaldan azad olunmuş ərazilər əsgərlərimizin canı-qanı bahasına bu gün bizdədir. Maraqlıdır, ən çox hansı döyüslərdə çətinlik çəkdiniz?

- Topcu olmaq hər zaman hədəfdə olmaq deyəkdir. Bildirim ki, toplardan atış açılan zaman həm səs, həm də alov həddindən artıq çox olur. Hərbi sahədə istifadə olunan lokatorlar isə həmin səsi müyyəyen edərək, onun hansı istiqamətdə gəldiyini toyin edir. Buna görə, də biz atış açıqdan toxminən 2-3 dəqiqə sonra düşmən həmin əraziyə cavab atışı endirirdi. Top ağır artilleriya olduğu üçün bizim qısa müddətdə yerdəyismə etməyimiz mümkün olmurdu. Bu səbəbdən də mərmilər başımıza yağış kimi yağdırıldı. Texnikanın yerini dəyişmək mümkün olmasa da, düşmən tərəfindən açılan atışdən qorunmaq üçün batareyamız bir müddət səngərlərə yerdəyirdi. Buna baxmayaraq, yənə də, dəfələrlə ölümlü üz-üzə gəldiyimiz anlar oldu. Həqiqətən də mərmilərin altından sağ çıxməq möcüzə idi. Yadına gəlir ki, bir dəfə yerdəyismə etdikdən

sənədləşmə imkanım olmamışdı. Belə ki, işdən dərhal hərbi komissarlıq getmişdim. Valideynlərim mənə zəng edəndə isə onlara sadəcə, tolimdə olduğumu demişdim. Yalnız müharibə başlayandan sonra onlar mənim Füzulidə, mühabibədə olduğumu bildilər.

- Müharibə zamanı hələ də şəhid olması ilə barışa bilmədiyiniz hərbiyi varmı?

- Şəhid xəborlarının hər biri ürəyimdə dərin iz buraxırdı. Onlardan biri Goranboyda xidmət etdiyim vaxt tağım komandırı kapitan Hətəm Xan Quliyevin şəhidlik zirvəsinə ucalmasına. Öz mərdliyi, cəsarəti ilə hər zaman bizi ruhlandıran Hətəm Xan Quliyev amansız düşmənlə mübarizədə şəhid oldu. Onun heç nədən qorxusu olmazdı və heç vaxt özünü düşünməzdı. Həmçinin Murovdagda xidmət etdiyim vaxt bir yerdə

"Mərmilərin altından sağ çıxməq möcüzə idi"

- Təbii ki, hər bir döyüşün öz çətinlikləri olurdu. Lakin Şuşa şəhəri uğrunda olan döyüşləri bir qədər fərqləndirirdim. Şuşa Azərbaycanın incisidir və oranı azad etmək hər birimizin on böyük arzusudur. Beləcə də bu səbəbdən Şuşaya gedən yol bizim üçün çox ağır və çətin oldu. Biz orada düz yol ilə deyil, dağ cişərləri, dərə-təpə ilə irəliləyirdik. Amma çəkdiyimiz oziyyətlərə baxmayıraq, qarşımızda olan mançələri keçdiyim və Şuşanın kəndlərinə daxil oldum. Ağır texnikalərə həmin ərazilərə qaldırmaq mümkün deyildi. Bildirim ki, topumuzun atış məsafəsi kifayət qədər idi. Buna görə də, Şuşanın kəndlərindən məskunlaşmış, oradan rahat şökildə Laçın dəhlizinə nəzarət edirdik. Əsas vəzifəm düşmənə gələn silah-sursat və tominatın karşısını almaq və onları çarəsiz vəziyyətə salmaq idi. Batareyamız bunun əhdəsindən uğurla girdi və xüsusi toyinatlı bölmələrdən və ya pilotluz üzüsə aparatlarından koordinatları əldə etdiyimdən sonra hesablamalar aparıb, həmin əraziyə zorbələrə endirirdi. Şuşa şəhərinə isə Xüsusi Toyinatlı Qüvvələr və piyadalar daxil oldu. Cənubi topun mənzərə Şuşa şəhərinə daxil olmasına chətiyac yox idi. Buna baxmayıraq, batareyamız şəhərdən toxminən 15 km uzaqda yerləşmişdi və atış açma məsafəsi yetər idi. Şiddətli döyüşlərdən sonra, ordumuzun qəhrəmanlığı sayəsində Şuşa şəhəri azad edildi. Təvəssüf ki, mən Şuşaya daxil olmadım. Biz oradan Böyük Tağlar kəndində istiqamətləndik. Orada artilleriyamızı yerləşdirdim. Müharibənin bitməsini baxmayıraq, yənə də döyüş növbəsində idik.

Düşmənlərimizi tanıdığımız üçün hər an hənsi bir hiylə ilə qarşılaşa biləcəyimizi düşünürük. Bir müddət sonra yanvarın 9-da tərkis olunmağıla bağlı omr verildi.

- Döyüslər zamanı yaxın hərbi yoldaşlarınızın şəhid olması və yaralanması yəqin ki, döyüş qəbiliyyətinizə təsirsiz ötücmüştür. Bəs belə olan halda özünüzü necə ruhlandırdınız?

- 30 ilə yaxın idi ki, torpaqlarımızın 20 faizi düşmən tapdağı altında idi. Buna görə də, həmin əraziləri azad etmək hissə keçirdiyimiz bütün hissələrə güc gəldi. Hər bir əsgərimiz o qədər böyük coşğu, şübhət və qısam hissə ilə doğma Qarabağımızı azad etməyə yollanmışdı və insan baxdıqca yalnız qürur duyurdı. Beləcə, bir-birimdən və vətənə olan sevgimizdən ruhlanaraq irəli gedirdik.

"Mərmilər başımıza yağış kimi yağırırdı"

- İstərdik bir qədər də topçu olmağın çətinlikləri barədə danışasınız.

toxminən yarım saat sonra həmin səngərə 3 ədəd mərmi düşdü. Bir qədər cəld hərəkət etməyimizin sayəsində sağ qaldıq.

- İrəlləldikcə yəqin ki, hərbi qənimətlər də əla keçirirdiniz.

- Bəli, hərbi qənimət olaraq, düşmənin avtomobilərini və toplarını əla keçirmişdik. Ümumiyyətlə, artilleriyamızın əsas vəzifəsindən biri də düşmənin ağır texnikalarını məhv etməkdən ibarət idi. Yeri golmışkən, istərdim ki, Azərbaycan hərbiçilərinin cosuruşunu səbüt edən bir hadisə dənişim. Bir gün divizion komandırımız iki əsgər və bir zabit ilə mövqə seçmək üçün əraziyə baxış keçirirdi. O, avtomobilə müxtəlif əraziləri müşahidə edərkən özü də bilmədən ermənilərin olduğu səngərə düşmüdü. Lakin komandırımız geri çökilmək əvvəzində zabitdən onu qorumasını istəyirək, həmin əraziyə baxış keçirməyə

davam etdi. Düşmən 12 tank və 3 BMP-ni dərədə saxlayaraq qaçmışdı. Onlar hərbi texnikalarını tərk edib qaçmaqla yanaşı, həm də ağır vəziyyətdə olan yaralı hərbiçilərini də atış qaçmışdalar. Divizion komandırı səngərdə düşmən tanklarının boş olduğunu görərək, dərhal xüsusi toyinatlılarla əlaqəyə keçib, onlara hərbi qənimətlərin olduğunu və atış açmamalarını bildirdi. Beləcə, komandırın qəhrəmanlığı sayəsində həm tankları vuran silahların mərmisini qənaət etmiş olduq, həm də erməni texnikalarını qənimət kimi götürdük.

- Döyüslər zamanı yaxınlarınıza bəlkə də bir daha görməyəcəyinizi düşündürünüz an oldum?

- Etiraf edim ki, müharibə dövründə hər günün son gün olacağını düşünürük. Çünkü hər aqıdımız atış zorbəsi biza düşmən tərəfindən geri qaytarılırdı. Müharibədən sağ-salamat geri qayıtmış bir möcüzə idi. Döyüslər zamanı ölümdən deyil, valideynlərimlə vidalaşa bilməyəcəyim üçün qorxurdum. Ona görə də dua edirdim ki, yanımıza mərmi düşsə, heç olmasa ağır yaralanıb ki, ailə üzvlərimlə sağəllaşma bilim. Son nəfəsimdə valideynlərimin səsini eşidim. Çünkü müharibəyə yollananda valideynlərimlə

qulluq keçdiyim dostum baş leytenant Rahim Mikayılov itkin düşmüdü. Bir müddət əvvəl isə onun nəşri tapıldı. Onların şəhid xəborlörünü almaq həyatımın on pis günləri idi.

- Bəs müharibədən sonra qarşılaşığınız on təsirli hadisə hansı oldu?

- Döyüslərdə itkin düşən hərbi yoldaşım barədə çox düşünürdüm, ümidi edirdim ki, sağ-salamat tapılacaq. Hətta müharibədən qayıtdıqdan sonra yuxumda onun itkin düşdүünü, lakin hələ də sağ olduğunu görmüşdüm. Bu yuxudan sonra onun tezliklə sağ-salamat tapılacağına inanırdım. Lakin tövsiyə ki, iki gün sonra onun şəhid olması barədə xəbor alındı.

- Düşmən evlərinə daxil olanda diqqətinizi on çox nə çəkirdi?

- Demək olar ki, daxil olduğumuz evlərin hər birində avtomatlar, güllələr var idi. Hətta dəfələrlə evlərin girişlərində döşəmədə gödəkçələrin olduğunu görmüşdük. Təbii ki, döşəmədə geyim olması biza tövsiyələr gəlirdi. Buna görə də, ehtiyatla onu kənara çəkib, altında mina olduğunu görmüşdük. Müharibədən yadigar olaraq isə özümlə ermənilərə məxsus bank kartı və kofe götürmişəm.

- İdmançı olmağınız müharibədə sizə nə kimi üstünlükler verirdi?

- İdmançı olmaq gücümə dənədən qatırırdı. Mənim əsas işim koordinatları toyin edib, hesablaşdırma toplara göstəricilər qoymaq və atmaq idi. Buna baxmayıraq, fiziki gücləndən istifadə etdim. Elə olurdu ki, bizo təhkim olunan silah sursatları yanaşı, 82 kq çəkisi olan mərmiləri də daşıyırırdı. Belə olan halda isə fiziki cəhətdən güclü olmaq lazımdı.

- Müharibədən hansı medallar ilə təltif olunmusunuz?

- Füzuli, Cəbrayıllı və Xocavəndin azad olmasına görə medalları ilə təltif olunmuşam. Adımı medal alan hərbiçilərin arasında görmək rürvəticidir.

- Ordun suralarından tərkis olunandan sonra doğma kəndinizin sakinləri öz torpağının cəsur övladını necə qarşılardı?

- Tərkis olunub, ev qayydanda ailəmə xəbor vermİŞdim. Yəni heç bir sürpriz etməmişdim. Kondə geri döndən ilk olaraq horbi komissarlığa getdim. Kondə sakinləri mən qarşılıqla üçün elə ora gəlmışdilar. Qurban kəsildi, səmimi görürəsəl oldu və dərhal sonra kondimizini verdiyi 3 şəhid qardaşımızın məzarını ziyarət etdim.

Orada qaldığım vaxt ərzində demək olar ki, bütün kənd sakinləri mənimlə görüşməyə gəldi.

Türkay Niftəliyeva

— İdman korifeyləri —

Haqqında danışacağım adamla onun iş otağında görüşdüük. Əslində onun təqdimata ehtiyacı yoxdur. Azi ona görə ki, hamı onu gəncliyində məşhur bir idmançı kimi, məşqçilik fəaliyyətində kifayət qədər yetirdiyi məşhur idmançılar sayəsində, hazırda isə işinin peşəkarı, nəhayət müdrik bir insan kimi yaxşı tanır. Amma həmişə olğunu kimi, təqdim etmək məntiqi köməyə çatır. Tanışlarının dediyi kimi o, həyatda çoxlarına dayaq olub.

Ancaq onun haqqında deyə bilərəm ki, özünün dediyi kimi, bütün ömrü güləş xalçasında, məşq salonlarında, yarış meydancalarında keçib. Nəhayət onun idman sahəsində göstərdiyi nəticəyə gəldikdə isə bir faktı diqqət çatdırmaq mənəcə, kifayət edər.

- Yaqub müəllim, - dedim - mən "Güləşçinin texniki hazırlığında əks fondlar" mövzusunda bir yazı yazmaq istəyirəm. Təcrübəli bir mütxəssis kimi Sizin fikriniz mənim üçün çox önəmlidir. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

Müsahibim gözənlənilmədən səhbotin başqa mərcaya yönəldiyini görüb, ciddi şəkil aldı. Belə də oldu. Yaqub müəllim çox rahatlıqla, çox da fikirləşmədən mövzu ilə bağlı səhbotə başladı.

- Bilirsiz, yaxşı güləşçi, əgər belə demək mümkünsə, uzun müddət, xüsusilə də yarış ərəfəsində, yalnız qoləbə haqqında düşünüb, özünü üzənməməlidir. Mənim müəllimim belə deyərdi. O, hər dəfə də bu mövzuda səhbot zamanı dahi Nizami Gəncəvinin fəlsəfi fikrini nümunə göstərərdi.

Yağdan qüvvət alıb yansa da çıraq, Çox olsa çıraqı söndürəcək yağ. Duzla ağarsa da xörəyin üzü, Gərək qədərində tökülsün duzu.

şəklində verilməsi olbottə təqdirəlayıqdır. Onu da qeyd etmək istərdim ki, neçə illərdi ki, təcrübənizdən yararlanaraq müxtəlif qəzetlərdə yazdığını, müxtəlif mövzularda maraqlı yazılarınız mən deyərdim ki, həmişə aktualdır. Bütün bunlara məşqçilərimiz və idmançılarımızın böyük ehtiyacı var. Bunu üçün sizə təşəkkür edirəm.

Lakin biz istərdik ki, bu sahədə çalışan idman mütxəssislerimiz güləşin nəzəriyyəsi və metodikası barəsində yenilikləri qəzetlərdə tez-tez işıqlandırırsınlar. Məşqçilərimiz belə yazılırdan çox bəhərlənə bilərlər. Axı bizdə bu sahədə məşqçilər üçün kitablar, programlar və metodiki vəsaitlər elə də çox deyil.

Açığımı deyim ki, ancaq əks fondlər deyil, güləşçinin texniki hazırlığında

hərəkət və yaxud fond sonra lazımı məqamda tələbələrimiz üçün böyük fasadlar töredi.

Bunun indi bir əks fond haqqında danışacağım hekayətdə özünüz canlı şahidi olacaqsınız.

Paşa müəllim işinin peşəkar ustası idi. O, güləşin təcrübə tərəfi ilə yanaşı, nəzəriyyəsini və metodikasını da mükəmməl bilirdi.

Paşa müəllim daim öz üzərində çalışır. Məşqçilik dövründə neçənəçə SSRİ, dünya çempionları və mükafatçıları, Olimpiya mükafatçısı yetişdirmişdi.

Səhbotimizin əvvəlində qeyd etdikim kimi, o vaxt biz bir qrup gənc Azərbaycan milli komandasında məşq edirdik. İllər nə tez golib keçir, İlahi. O vaxtdan əlli il keçib.

Yadına xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin zaman, vaxt, illor, insanlar və talelər haqqında yazdığı bir şerid düşdü:

Sel kimi köprüyüb yel kimi əsən,
İllər uşub gedir... yaman tələsir.
İllərmi? Əslində bizik tələsən...
Elə bilirik ki, zaman tələsir...

İllərə nə var ki, qocalıq biz
O, baxmir arzunun, qəlbən səsən...
İllərə nə var ki... əməllərimiz,
Sığışır özünən çörçivəsinə.

Asan görünən çətin yollar

Söhbət 1959-1970-ci illərdə sərbəst güləş üzrə SSRİ, Avropa və dünya çempionatlarında fantastik nəticələr göstərən, güləş Qlinikanın, Şəstəkoviçin, Beethovenin osərləri ilə müqayisə edilən, 10 qat SSRİ, 5 qat dünya çempionu məşhur güləşçi Əli Əliyevi onun doğma şəhəri Maşaqalada məğlub etmiş həmyerlimiz Yaqub Məmmədovdan gedir.

Yaqub müəllim 1966-1972-ci illərdə əvvəlcə gənclərdən ibarət, sonra böyüklərdən ibarət sərbəst güləş üzrə SSRİ yığma komandasının üzvü olub. 1966-ci ildə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstitutuna qəbul olub, 1971-ci ildə təhsilini başa vurub. Həmin ildən (1974-cü ildən) də məşqçilik fəaliyyətinə başlayıb. Məşqçilik fəaliyyəti uğurlu və məhsuldar keçib. Yetirmələri müxtəlif mötəbər yarışlarda 160-dan çox qızıl, gümüş və bürünc medallar qazanıblar.

O, 1984-cü ildə Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Fəxri Fərmanı ilə təltif edilib.

Bunu xüsusilə ilə qeyd etmək lazımdır ki, Yaqub müəllimin məşqçilik fəaliyyətində on məhsuldar il 2000-ci il olub. O, XXVII Olimpiya Oyunlarında qazanılmış yüksək nailiyyətlərə görə 2000-ci il oktyabrın 18-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə "Şöhrət" ordeni ilə mükafatlandırılıb.

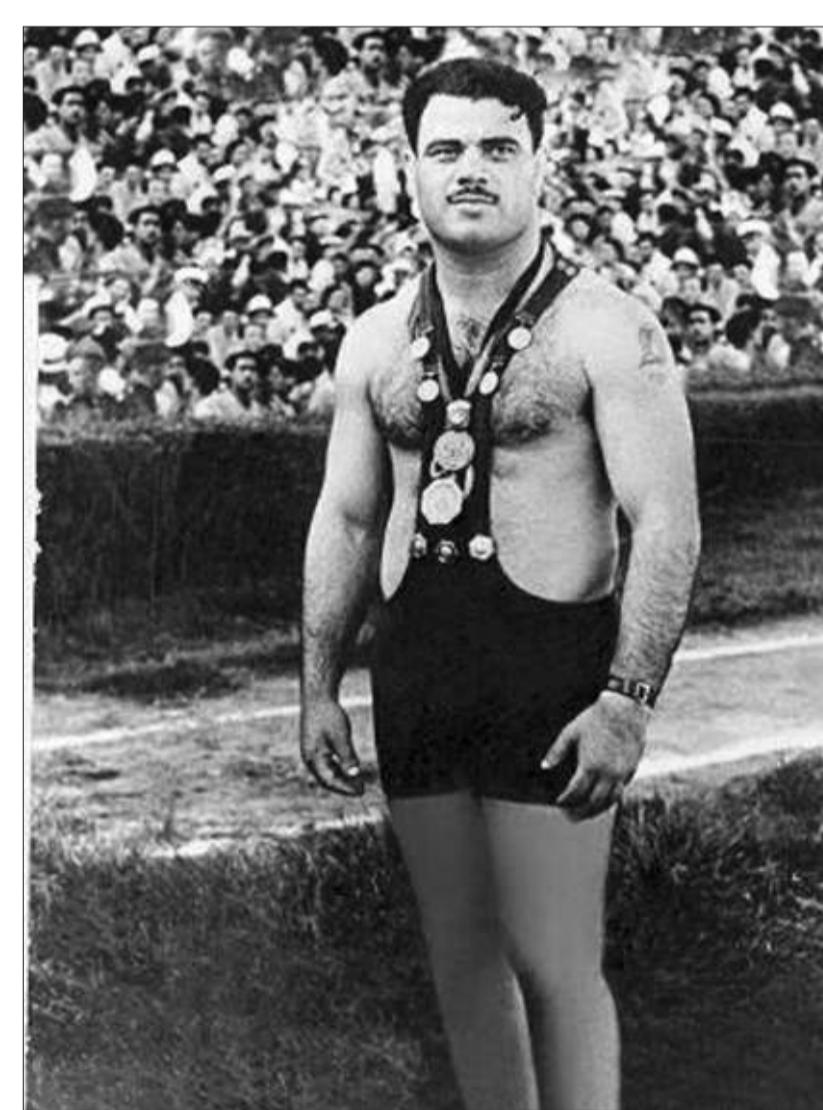
Yaqub müəllim SSRİ çempionatının gümüş mükafatçısı, gənclər arasında SSRİ çempionu, Beynəlxalq Dörcəli İdman Ustası, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar məşqçisi, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Bədən Tərbiyəsi və İdman Xadimi, Azərbaycan Respublikasının Güləş Federasiyasının idman şöbəsinin müdiridir.

Demək istəyirəm ki, idmançının yanında həmişə qalib gəlmək narahatlığı onda mögləbiyyət qorxusu da yarada bilər. Bir də məşqçim deyərdi ki, görüş zamanı on çotin anda idmançıya ağıldan tez instinkt kəmək edir. Görüş zamanı 2-3 saniyəlik ağıla müraciət etməyə vaxt çatmadıqda, yalnız insan hissəsi və şüura hesablanan gözənilməz sürətli reaksiya onun köməyinə çata bilər. Yəni onu demək istəyirəm ki, qələbənin rəhni yalnız fiziki güc və texniki fondları mükəmməl bilmək bitmir. Görüş zamanı müxtəlif vəziyyətlərdə roqibin işlədəcəyi hər hansı bir fəndi həmin anda hissədib, onu vaxtında qarşılıqlı bacarığı güləşçi üçün vacib keyfiyyətlərdən sayılır. Bunun üçün məşqi təbiəti

nə varsa, mən deyərdim ki, daim güləş mütxəssisləri tərəfindən ildə heç olmasa 1-2 dəfə geniş müzakiro edilməlidir. Bunu DGB-nin (Dünya Güləş Birliyinin) güləş qaydalarında edildiyi mütəmadi doyişikliklər və güləş idman növünün dünyada durmadan sürətli inkişafı tələb edir. Əlbottə, hər dəfə qaydalarda edilən belə doyişikliklər ilk növbədə güləşin texnika və taktikasına öz tosirini göstərir. Güləşin texnikası, güləşçinin texniki hazırlığı isə özlüyündə həddindən artıq mürəkkəb və çoxşaxəlidir.

Bura baza horəkötələri (yeriş, qaçış, rəqs horəkötələri, yerdəyişmələr, koordinasiya horəkötələri, manevrlər, tutmalar, müvəzənət, müqavimət horəkötələri, duruşlar, dəyaqlı tullanmalar və s.), baza texniki (fondlar, müdafiələr, əks fondlar), kombinasiyalı fondlar (iki, üç və dörd kombinasiyalı və s.) baza texniki (fondlar, müdafiələr, əks fondlar), kombinasiyalı fondlar (iki, üç və dörd kombinasiyalı və s.) daxildir.

Bildiyiniz kimi, idman məktəblərinin programında təməl hazırlığından başlayaraq fondlar, müdafiələr kombinasiyalı fondlar kimi, əks fondlar də saatlar verilib. Bütün məşqələr də ona uyğun keçirilməlidir. Lakin, təosüflər olsun ki, tədrisdə fondlar, müdafiələr, kombinasiyalı fondların öyrədilməsi ilə müqayisədə əks fondların öyrədilməsi bir az kölgədə qalır. Bu əlbottə düzgün deyil. Bilirsiniz, güləş elə bir idman növüdür ki, tədrisdə başlıca və ikinci dörcəli kimi heç nə olmamalıdır. Biz məşqçilərin bözon ikinci dörcəli kimi hesab edib üstündən vaz keçdiyimiz, əgər belə demək mümkünsə, hər hansı bir

dərək edib, onun bir hissəsi olan insanı öyrənməli və bunu yetirmələrinə də çatdırmalıdır.

Yazmaq istədiyiniz mövzuya gəldikdə isə "Güləşçinin texniki hazırlığında əks fondlar" mövzusunun gənc məşqçi - müəllimlərə metodiki tövsiyələr

Açığımı deyim ki, mövzu məndo qoribə hissələr oyatdı, məni "yuxu kimi" yetmişinci illərə, əlli il bundan əvvəlki illərə qaytardı, uzun, əlçatmaz maraqlı, serial bir yuxu kimi...

Burada Şəhriyərin üstad haqqında dediyi sözlərini xatırlamaq yerində düşər:

Kaş geri dolana zamanın çörxi, Sən yənə müəllim ustاد olasan. Bizi də həmin yaşda dəcəl uşaqlar, Onda biz qoymazdıq sən qocalasan.

Yarım əsr geriye qayıdan fəlsəfi baxış

Bir an otağa tam sakitlik çökdü. Az sonra Yaqub müəllim yeno öz səhəbəti davam etdi:

- 50 il bundan əvvəl biz bir qrup gənc İbrahimpaşa Dadaşovun rəhbərliyi altında Azərbaycanın milli komandasında məşq edirdik. Məşqçilərimiz "Dinamo" İdman Cəmiyyətinin güləş zalında keçirildi. Paşa müəllim (biz İbrahimpaşa müəllimi, Paşa müəllim deyə müraciət edirdik - Y.M) çox dəyərli, müdrik bir insan idi. O, özünün, necə deyərlər, sözünün yerini bilən, bir şəxsiyyət idi. Bəlkə də, bu da onun bir idmançı xarakterindən irəli gəldi. O, çox təvəzükkar, özü haqqında dəyişməyi sevməyən, işinə bağlı bir insan idi. Danılmaz faktdır ki, onun həm idmançı, həm də məşqçi kimi Azərbaycan güləş tarixində xüsusiliyi yeri var.

Paşa müəllim dördət SSRİ çempionu, SSRİ-nin Əməkdar İdman Ustası və SSRİ-nin Əməkdar məşqçisi idi.

O, idmançı karyerasını başa vurduqdan sonra ömrünün sonuna kimi Azərbaycan milli komandasının baş məşqçisi işləyib. Onun məşqçilik fəaliyyəti uğurlu və məhsuldar olmuşdur.

İllərə no var ki... ötür yel kimi, Doğulan doğulur, yox olan olur. Illərə no var ki... bu qoca dünya, "Bir yandan boşalır, bir yandan dolur".

Yadına gəlir ki, müxtəlif illərdə milli komanda bizimlə M.Ibrahimov, T.Ibrahimov qardaşları, R.Hacıyev, mərhum O.Hüseynov, A.Əmirbəyov, N.Quliyev, Ç.Quliyev, S.Məmmədov, R.Tağıyev, F.Həsənov, T.Paşayev, N.Şixiyev, Ş.Şixiyev qardaşları, B.Mirzəliyev, Q.Məmmədyarov və bir çoxları yer çıxış edirdilər.

O vaxt Paşa müəllimin "əks fond" haqqında danışdıq səhəbəti indiki kimi yadımadı. O, deyərdi ki, güləşdiyi vaxtlarda, xüsusilə də 1955-1960-ci illərdə SSRİ çempionatında mənim çıxış etdiyim 67 kq çəki dərəcəsində həmişə bir çox güclü pohlovanlar, SSRİ, Avropa və dünya çempionları və mükafatçıları mübarizə aparırdı. Birləşdən V.Sinyavski, Z.Salimulin (Ukrayna), A.Bestayev (Moskva), S.Qabarayev (Gürcüstan), A.Koçoviç (Belarus), L.Kolesnik (Leningrad) və başqalarının adlarını çəkə bilərəm.

Bu idmançıların her birinin özüne məxsus güləş üslubu, texnika və taktikası var idi. Onu da deyim ki, əgər Ukrayna güləşçiləri V.Sinyavski, Z.Salimulin və bu kimi güləşçilər o dövrde, əsasən parter vəziyyətində güclü sayılırlarsa (yarış qaydalarında o vaxt məcburi parter var idi), onlardan fərqli olaraq A.Bestayev, A.Kolesnik ayaq üstə güləşməyə dəha üstünlük verirdilər. Əsasən də bu güləşçilər yüksəklikdən atılan "virtuoz" amplitudalı fondları dəha çox sevirdilər. O dövrə sərbəst güləşdə dəbədə olan "sarma" fondının mahir ustası kimi Alimbek Bestayev idi.

(ardı 5-ci səhifədə)

Bu günün adi mənzərəsi

Mən onunla 10-15 doqquzlik ümumi səhbdən sonra artıq hiss etdim ki, gəlişimin məqsədini açıqlamaq vaxtidır.

— İdman korifeyləri —

Asan görünən çətin yollar

(Əvvəlki 4-cü sahifədə)

Ümumiyyətlə, Paşa müəllim hər dəfə məşhur güləşçilər haqqında söhbət edəndə çox vaxt A.Bestayevin özünəməxsus fördi cəhətlərini bizi nümunə göstərirdi. O, deyərdi ki, A.Bestayev yüksək dərəcədə texniko-taktiki hazırlıqla malik fiziki cəhətdən çox güclü, çevik, koordinasiyalı, rəqibin fikrini məqamında hiss etməyi bacaran, elastik bədənli, görüş ərzində əsasən hücumda meyilli bir güləşçi idi. O, görüş zamanı rəqibini çəş-baş salmaq üçün hər tərəfə müxtəlif manevrlər edir, rəqibinin tarzlığını pozub fənd işlətmək üçün onu səhv buraxmağaya vadar etməyi bacarırdı.

Paşa müəllim söhbət edərdi ki, qarşıdan SSRİ Xalqlarının I Spartakiadası gəlirdi. Mən doqquz ay müddətində tanışdıqlarım bütün rəqiblərim, xüsusilə A.Bestayevə və onun "sarma" fəndindən qarşı ciddi hazırlaşmalı idim. Nəhayət uzun axtarışdan sonra qorara göldim ki, onun "tac" fəndindən qarşı müdafia olunmaq yox, ona qarşı əks fənd hazırlamaq lazımdır. Əlbəttə, bu böyük risk idi. Azi ona görə ki, o boyca məndən hündür və bədəncə məndən zöf də olsa, üstün cəhətlərə malik güləşçi idi. Lakin başqa yol yox idi.

Paşa müəllim deyərdi: "Biz o yarışa xüsusi planla hazırlaşmağa başladıq.

müxtəlif variantlarla, bütün xirdalıqları ilə dənə-dənə təkmiləşdirirdim. Mənimlə məşq edənlər həmişə məni bu fəndlə atmağa cəhd edirdilər. Əlbəttə, çox vaxt mən özüm də bilərkən rəqiblərimə sünə şərait yaradırdım ki, onlar qolumu tutub, qızını qıcıma sarısın, mənənə o vaxt sərbəst ayağımla bir addım ona tərəf addımlayıb, rəqibimi qucaqlayıb, onu sinəmə vuraraq tam arxaya oyilib, üstündən geri atırdım. Xüsusi də yarış xarakterli məşqlərdə buna daha çox fikir verirdim. Düzgün planlı, məqsədönlü və maraqlı məşqlər keçirildiyi üçün yarış vaxtı yaxınlaşdıqca ümidişim dənə da artırdı. Mənə osas ümid verən o idim ki, mənimlə məşq edən uşaqlara tam şərait yaratdıqım halda, onlar məni bu fəndə sala bilmirdilər. Hər dəfə homin şərait yarandıqda mən onları qabaqlayaraq, əks fəndə salırdım.

İkinci bir məsələ mənim osas rəqibim A.Bestayev xəbərsiz idim ki, mən onun "tac" fəndindən qarşı bu cür ciddi hazırlaşram. Üçüncü bir vacib məsələ mənimlə məşq edənlərin hamısı mənim qarşidakı yarışlara yüksək soviyyədə hazırlanmışım üçün hər cür şərait yaradırdılar. Əlbəttə bütün bunlar mənə böyük stimul verirdi.

Şəhərinə qazanılan xalların hesabında da göstərirdi. Ümumiyyətlə, görüş demək olar ki, bərabər soviyyədə gedirdi. Görüşün bu cür gedişi məni qane edirdi.

Buna baxmayaraq, hər an hiss edirdim ki, rəqibim öz fəndini işlətmək üçün əlverişli şərait axtarır. Açığını deyim ki, bunun görüşün sonuna yaxın baş tutması mənə sorf edirdi. Görüşün gedisi onu göstərirdi ki, bu belə də olacaq.

Komandamız Moskvaya yola düşdü. Paşa müəllim deyirdi ki, SSRİ Xalqlarının spartakiadasının programına daxil olan bütün idman növləri kimini güləş növündə də xüsusi həzirlıq diqqəti cəlb edirdi. Bu idman növünün keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılmışdır.

1956-ci il avqust 6-da Moskva şəhəri SSRİ Xalqlarının I Spartakiadasının sərbəst güləş yarışları başladı.

Güləşçilər növbə ilə güləş xalçasına dəvət edildilər. Bir - mən və mənim osas rəqibim A.Bestayev, rəqiblərimizi bir-bir möglubiyyətə uğradaraq, yarış protokolunda bir-birimizə yaxınlaşdırıq. Mən bilirdim ki, bu məqamda hər bir idmançının psixoloji hazırlığı onun üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Nəhayət biz xalçaya dəvət edildik. A.Bestayevlə mənim ayrıca hesabım var idim. İhanmirdim ki, mənim üçün belə bir fırsat bir də olə düsəcək. Ona görə də, komanda yoldaşlarımı deməsem də, özlüyümdə qalib gələcəyimə inamım böyük idi. Ancaq onu da deyim ki, Bestayev də, Bestayev iddiha...

Məşqlərə böyük həvəslə gəlirdik. Məşqlərimiz çox gərgin və maraqlı keçirdi. Spartakiadaya hələ xeyli vaxt qalmasına baxmayaraq ilk günlərdən başlayaraq, demək olar ki, mən A.Bestayevin boyuna, bədən quruluşuna uyğun güləşçilərlə məşq edir, osas da "sarma" fəndinin əks fəndini

Bunlardan ruhlanaraq əmin idim ki, mənə inananların ümidişlərini layiqincə doğruldacağam.

Artıq iyul ayının ortaları idim, təlim-məşq toplantılarının qurtarmasına az müddət qalmışdı. Havalaların çox isti keçəsə də, yarışın reqlamentino uyğunlaşmaq üçün məşqlərimiz osasən

kimi sual-cavab başlayırdı. Bu hissə xüsusi ilə şəhər və maraqlı keçirdi. Cox gərgin məsqdən sonra Paşa müəllimin yüngül özünəməxsus zarafatları bütün yorğunluğumuzu aradan qaldırdı.

Bax belə bir insan idi o. Allah sonə rəhmət eləsin, Paşa müəllim.

Yar gəlsən əgor məzarım üstə,
Xoşdur mənə göz qubarım üstə.
Cananıma sadıqəm həmişə,
Öləm də etibarım üstə.

Solmaz nə qodər xəzanda gülsə,
Güllərlə dolu baharım üstə.
Qartal kimiyəm rəqib goləndə,
Vururam onu mən şikarım üstə.
Can qoymağə hazırlam həmişə,
Mir Mehdi gözəl diyərim üstə.

Dəyərlər oxucular, mən də bu böyük təfəkkür, geniş toxøyül, möhkəm yaddaş sahibi Yaqub müəllimə sonsuz minnətdarlığı bildirir və deyirəm: "Onun böyük voton sevgisi ilə yaşadığı ömrə sohifolrını - Yaqub Məmmədovun həyatının kitabını vərəqləmək lazımdır".

Nə qodər ki, mən sağlam, anam da sağdır mənim,

Səsimdə, nəfəsimdə yaşayacaqdır mənim,

Beşiyimin başında gah gülmüş, gah ağlamış,

Qundağımın bağını noğmolorla bağlamış,

Mənim eşqim, ilhamım, hər nəyim var onundu.

Bu qomlər, bu oləmlər, bu misralar onundu.

Mən onun sahəsində boy-a-başa çatmışam,

Anam məni yaradıb, mən aləm yaratmışam.

Şəhriyar

Prolog

Bu yazı İbrahimpaşa Dadaşov haqqında yazılıcaq bir kitabın girişini qodər ola, ya olmayı. Hər halda bir qozet sohifosunu sığacaq qodərdir.

Hümbət Cavadov,
Sərbəst güləş üzrə
SSRİ İdman Ustası

Bölgə idmanı

Mirheydər Sefiyev: “AFFA klubumuza olan dəstəyini və köməyini əsirgəmir”

Ölkəmizdə Olimpiya Hərəkatına və idmana dövlət səviyyəsində göstərilən diqqət və qayğı sayəsində bu sahələr böyük sürətlə inkişaf edib. Həm paytaxtımızda, həm də regionlarda idman kütłəvi xarakter alıb. Cəoxşayı Olimpiya idman komplekslərində, stadionlarda və digər idman qurğularında uşaqlar, yeniyetmələr və gənclərlə yanaşı, yaşılı insanlar da idmanla məşğul olur. Futbol oyunları isə bütün bölgələrin idman hayatının sanki ana xətti, necə deyirlər, şah damarıdır. Bu səbəbdən də futbolun inkişafı daha çox bölgələrdən başlayır. Xüsusi idman ənənəsi olan İmişlinin futbol hayatı da AFFA tərəfindən də diqqətdən kanarda qalmayıb. Bu məqsədlə “Mil-Muğan” futbol klubunun prezidenti Mirheydər Sefiyevlə müsahibəni cəoxşayı oxucularımızın diqqətinə çatdırırıq.

- Mirheydər müəllim, əvvəlcə özünüz barədə məlumat verərdiniz.

- İxtisasca memar olsam da, lap uşaq vaxtlarından, tohsil alındığım dövrlərdə və hərbi xidmətdə olduğum dövrlərdə də idmanın futbol növü ilə məşğul olmuşam. 1980-ci illərdə İmişlinin “Melorator” komandasında oynamışam. Ölkə üzrə keçirilən futbol yarışlarında iştirak etmişəm. Hücumçu olmuşam. Sonradan tale elə götirdi ki, omok foaliyyətimi futbolda davam etdirdim. 2004-cü ildən 2013-cü ildək “MKT-ARAZ” futbol klubuna, 2013-cü ildən isə “Mil-Muğan” futbol klubuna rəhbərlik edirəm. Futbolda olmayımdan çox məmənənam. Geniş miqyashı, mürəkkəb və düşündürən sahədir. Qələbələr, möğləbiyyətlər çox sevincli, kədərli hissələri və duyguları yaşıdır insana.

- İmişlidə futbol ənənələrinin böyük tarixi var. Müxtəlif dövrlərdə güclü təmsilçiləri olub. 2004-2007-ci illərdə “MKT - ARAZ” komandasını xüsusiş qeyd etmək olar. İstərdik ki, İmişli futbolunun tarixi barəsində Sizin fikirlərinizi öyrənək.

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2006-ci ildə İmişlidə stadionun açılışında iştirak edib. Həmin dövrləri necə xatırlayırsınız?

- Müasir stadionun 2006-ci il mart ayının 23-də açılışı olub. Həm Prezident İlham Əliyev, həm də vitse-prezident xanım Mehriban Əliyeva stadionun açılışında iştirak etmişdi. Bütün infrastruktur barədə, stadionun

meydançamız var. Hal-hazırda azyaşlı qruplarımız məşqələrini davam etdirir. Stadionumuz sırf futbol üçün nəzərdə tutulub və bu yönündə tikilib. Ona görə də stadionda idmanın başqa növləri foaliyyət göstərmir.

- Hamimiz bilirik ki, Azərbaycan futbolunda ən vacib işlərdən biri, bəlkədə birincisi uşaq futbolunun inkişaf etdirilməsidir. AFFA -da bu məsələyə də ciddi fikir verir. 2004 - ci ildən

- İmişli rayonunda əsasən futbol yarışları 1965-66-ci illərdən başlayıb. “Muğan”, “Məhsul”, “Melorator”, “Energetik”, “Lokomotiv”, “MKT-ARAZ” və “Mil-Muğan” futbol komandaları ilə ölkə çempionatında iştirak ediblər. Güclü, tanınmış futbolçular da olub. Əvvəllər şərait yüksək səviyyədə olmasa da, son dövrlər 2004-cü ildən bəri İmişli rayonunda tikilən müasir stadionda yüksək səviyyədə yarışların keçirilməsi mümkündür. Hətta “MKT-ARAZ” - “Tiraspol” Avropanın keçirilməsinin də şahidi olmuşdur. Ümumiyyətlə, İmişli də futbola maraqlı həmişə çox yüksək olub. Bunu futbolçular da, hakimlər də, futbol mütəxəssisləri də təsdiq ediblər. Son dövr hadisələri azarkeşləri futbolsuz qoysa da, bu həsrət həm də öz növbəsində azarkeşlərin futbolu istəyini dəha da artırdı. İnanıram ki, yarışlara icazə verilən azarkeşlərin sayıının əvvəlki dövrə nisbətən dəha da artığının şahidi olacaqdır.

- Hazırda stadionun vəziyyəti hansı səviyyədədir? Orada futbolla yanaşı digər idman növləri üzrə məşqələr keçirilirmi?

- Stadionun bütün infrastrukturunu homişə olduğu kimi, əla voziyətədir. İki oyun meydancımız var. Onlardan biri sünə, biri többi ot örtüklüdür. Yarışlar üçün tam hazır voziyətədir. Daimi qulluq olunur. Üç məşq

- “Mil-Muğan” futbol klubu hal-hazırda Premyer Liqada və I divizionda iştirak etməsə də, uşaq futbolunda fəaliyyətini davam etdirir. Bu sahədə AFFA ilə qarşılıqlı fəaliyyətinizi hansı sahədə qurmusunuz?

- Koronavirus bütün dünyada, bütün sahələrə öz mənfi təsirini göstərdi. Şükürler olsun ki, ölkəmizdə vaxtında görülən qabaqlayıcı tədbirlər sayəsində digər ölkələrə nisbətən bu sınaqdan indiyo qədər az itkilərlə çıxdıq. Pandemiya ilə bağlı bütün çətinliklərə baxmayaraq, AFFA klubumuza olan dəstəyini və köməyini əsirgəmir. Ümumiyyətlə, həm məşqçilər,

həm də digər işçilər AFFA tərəfindən omok haqqları ilə vaxtlı-vaxtında tömin olundular. Federasiyanın açıq həvadə məşqələrin keçirilməsinə icazə verdiyi vaxtdan da azyaşlı qruplar məşqələrini davam etdirirlər. Bir dəmək istərdim ki, AFFA-nın həm pandemiyadan əvvəl, həm də pandemiya dövründə futbolun inkişafı üçün

2014-cü illər mövsümündə isə 15 yaşlılar arasında ölkə çempionu olmuşlar. Baxmayaraq ki, biz Premyer Liqada və I divizionda maliyyə çətinliyi üzündən təmsil oluna bilmirik, amma azyaşlılar arasında keçirilən ölkə çempionatında bütün yaş qrupları üzrə komandalarımız fəaliyyət göstərir. Təcərübəli məşqçilərimiz Xalıq, Ələmdar,

Laçın və Murad müəllim əsasən məktəblorarası keçirilən yarışlara, kəndlərdə uşaqların özfəaliyyət oyunlarına baxaraq, oradan uşaqları seçib, qruplaşra dəvət edirlər. Onları AFFA-nın köməyi ilə topla, idman geyimləri ilə, nəqliyyatla tomin edirik. Pandemiya-yə görə hazırda yarışların keçirilməsi müvəqqəti dayandırılıb. Buna baxmayaq məşqələr daimi davam edir və çempionat başladığda yarışlarda iştirakımızı davam etdirəcəyik

- Yetişdirdiiniz futbolçular arasında hansı məşhur simalar var?

- 20-dən çox futbolcumuz Premyer Liqada və I divizion komandalarında oynayırlar. Xüsusi Bəhlul Mustafazadəni qeyd etmək istərdim. “Sabah” futbol komandasının, cənə zamanda milli komandamızın üzvüdür. Sadiq Quliyev “Qəbələ”də, Nəbi Məmmədov “Sumqayıt” komandasında oynayırlar. Bəlkə də İmişli yegano rayondur ki, əgər I divizionda iştirak etsək, bütün futbolçular yerli oyunçulardan ibarət ola bilər.

- Futbol bütün dünyada ən çox sevilən idman növüdür. Burada inkişaf da var, problemlər də. Maraqlıdır, rayonda futbolun gələcək inkişaf perspektivləri barədə nə deyə bilərsiniz?

- Bilirik ki, böyük şəhərlərdən forqlı olaraq, rayon yerlərində az da olsa idmanın bir çox növləri foaliyyət göstərir. Əsasən maraqlı yəşə futbolçuların oyun və məşq meydanları, topla, idman geyimləri ilə, nəqliyyatla tomin olunması futbola marağ

daha da artırır və bilirik ki, qeyd etdiyiniz kimi, futbol digər idman növlərindən də çox seviləndir. Araşdırısanız görünən ki, ən güclü futbolçuların də çox bölgələrdən çıxıb, xüsusi də iqlimi isti olan bölgələrdən. Çox tövüsü ki, bizim klubda 17 yaşdan sonra futbolçularımız digər klublara getməli olurlar və bəzən də klublara qəbul olunmayanda erkən yaşda futboldan gedənlər. Bu səbəbdən futboldan gedənlər arasında istedadlılar da az deyil. Yəqin ki, AFFA-nın köməyi ilə yaxın gələcəkdə bu məsələ də öz həllini tapacaq. Mən tam inanıram ki, bundan sonra da bizim yetirmələrimiz ölkəmizin ən güclü futbolçularının siyahısında olacaqlar. İnşallah, siz də bunun şahidi olacaqsınız!

Anar Əhmədov

F U T B O L

İspaniya

Madrid “Real”ı kapitan Serxio Ramosla müqavilənin müddətini artırır. 34 yaşlı müdafiəçi yayda başa çatacaq razılışmanı 2023-cü ilədək yeniləyəcək. Onun illik əmək haqqı koronavirusla əlaqədar itkilər üzündən 10 faiz azaldılmışdır, 12 milyon avro təşkil edəcək.

Qeyd edək ki, Serxio Ramos “Real”da 2005-ci ildən forma geyinir.

* * *

“Barselona” “İnter”in müdafiəçisi Alessandro Bastoni ilə maraqlanır. Kataloniya klubu 21 yaşlı futbolçu ilə uzunmüddətli müqavilo imzalamaq istəyir. Eyni zamanda “İnter”in futbolçunu buraxmaq istəmədiyi bildirilib. Buna baxmaya rəq, klubun oyunçunu satmağa razı olacağı tövdirdə, onun üçün on azı 60 milyon avro istəyəcəi vurğulanıb.

Qeyd edək ki, Bastoni 2017-ci ildən “İnter”do oynayır. Onun klubla müqaviləsi 2023-cü ilin yayında başa çatır.

* * *

İspanyanın “Atletik” klubu yarımmüdafiəçisi Raul Qarsiya ilə müqaviləni yenileyib. Bu barədə klubun mətbuat xidməti məlumat yayıb. Yarimmüdafiəçi ilə 2022-ci ilin yayınadək yeni müqavilə imzalanıb.

Qeyd edək ki, Raul 2015-ci ildən “Atletik”də çıxış edən futbolçu cari mövsum meydada çıxdığı 27 oyunda 7 qol vurub.

İngiltərə

Belçika millisinin futbolçusu Kevin de Brüyerenin gələcək karyerasına aydınlıq golib. İngiltərənin “Manchester Siti” klubu yarımmüdafiəçisini heyətində saxlamağa qərar verib.

Premyer Liqa klubu Kevini yay transfer pəncəsində satmayıacaq. 29 yaşlı futbolçunun müqaviləsi 2023-cü ildə başa çatmali olsa da, “şöhrətlər” ona yeni anlaşma təklif etməyi möqsədəyənən sayıb.

* * *

“Liverpool” “Sevilya”nın futbolçusu Lukas Okamposu heyətində görmək istəyir. “Mersisaydları” yayda 26 yaşlı yarımmüdafiəçi ilə müqavilə imzalaması planlaşdırır. Futbolcu Premyer Liqa klubuna keçməyə müsbət yanaşsa da, qarşı torəf 65 milyon avro tələb edir.

Qeyd edək ki, Okampos bu mövsum 20 matça çıxaraq, 4 qol vurub və cəni sayıda qolun ötürənəsinə verib.

* * *

“Manchester Yunayed”in yay transfer pəncəsində üçün planları məlum olub. “Qırmızı şeytanlar” müdafiənin mərkəzini və sağınlını

gücləndirmək istəyir. Klub “Sevilya”dan Culies Kundeni almaq niyyətindədir. Lakin “Mançester Yunayed” müdafiəçiyə görə 60 milyon avrodan çox xərcəlməli olacaq. Həmçinin rohborliyin əsas möqsədlərindən biri də “Vilyarreal”dan Paul Torresi transfer etməkdir. Onun dəyəri isə 43 milyon sterlinqdır. Bundan əlavə, klub “Norviç Siti”dən Maks Aaronsla, “Atletiko”dan Kiran Trippierlə do yaxından maraqlanır.

Din daha əvvəl İtaliyanın “Roma”, Fransanın PSJ, İspanyanın “Barselona” klublarında da çıxış edib. “Everton” onu məhz Kataloniya təmsilcisindən 20,2 milyon avroya transfer etmişdi. Qeyd edək ki, fransız futbolçu İngiltərə təmsilcisində indiyədək 97 matça çıxıb və 5 qol vurub.

Avropadan transfer xəbərləri

* * *

Almaniya

“Bavariya” futbolçusu Camal Musiala ilə müqavilənin müddətini uzadıb. Fevralın 26-da 18 yaşındı qeyd edən yarımmüdafiəçi ilə 5 illik yeni müqavilə imzalanıb. O, yeni razılığa əsasən hər 5 milyon avro qazanacaq.

Qeyd edək ki, Musiala bu mövsüm Bundesliga qada çıxdığı 16 matçda 3 qol vurub.

* * *

“Borussiya”nın hücumusu Erling Haaland gölən yay Dortmund təmsilcisinə tork edə bilər. Almaniya təmsilcisi norveçli hücumçunun əvəzinə “Borussiya” “Real Sosiedad”ın futbolçusu Aleksandr Isak transfer etmək istəyir.

Messi (“Barselona”), Memfis Depay (“Lion”), Jorjinyo Veynaldum (“Liverpul”), David Alaba (“Bavariya”), Hektor Bellerin (Arsenal) və Əlisəid Xüsəy (“Napoli”) var.

PSJ həmçinin “Everton”a məxsus olan hücumçu Moyze Kinin karyerasını fransız klubundan davam etdirməsini istəyir.

Eyni zamanda PSJ-nin prioriteti komandanın əsas oyunçularını qorumaq və onlara müqaviləlorin uzadılmasınadır. Bu cür oyunçuların siyahısına hücumcular Neymar və Kilian Mbappe, yarımmüdafiəçi Anxel Di Maria, müdafiəçi Xuan Bernat daxildir. Yarimmüdafiəçi Julian Draksler ilə do müqaviləni uzatma cətimalı var.

Türkiyə

“Qalatasaray”ın futbolçusu Taylan Antalyalı karyerasını İtaliyada davam etdirə bilər. 26 yaşlı yarımmüdafiəçini A seriyasında çıxış edən “Atalanta” və “Milan” klubları yaxından izləyir.

Qeyd edək ki, Taylan Antalyalı 2019-cu ildən “Qalatasaray”da çıxış edir. Onun klubu ilə razılışması 2023-cü ilin yayınadək qüvvədədir.

* * *

“Hatayspor” komandasının futbolçusu Aaron Bupendza karyerasını Rusiyada davam etdirəcək. Bu barədə klubun fəxri prezidenti Lütfü Savaş yerli mətbuatla açıqlamasında deyib.

Onun sözlərinə görə, qabonlu hücumçunun transferi ilə bağlı “Krasnodar”la anlaşma əldə olunub. Premyer Liqa təmsilcisi bu keçid üçün qarşı torəfə 8 milyon avro və növbəti satışdan 20 faiz bonus ödəyəcək.

Qeyd edək ki, hazırda 18 topla Superlianın bombardiri olan 25 yaşlı forvardla “Fənərbağça” və “Qalatasaray” da yaxından maraqlanırdı.

Fransa

PSJ futbol klubunun idman direktoru Leonardo müqavilələri yayda bitən bir sira futbolçuları öz komandasında görmək istəyir.

Nüfuzlu ESPN nöşrində yer alan xəbərdə bildirilir ki, “parislilər”in hodəfləri arasında Lionel

Dünya idmanı

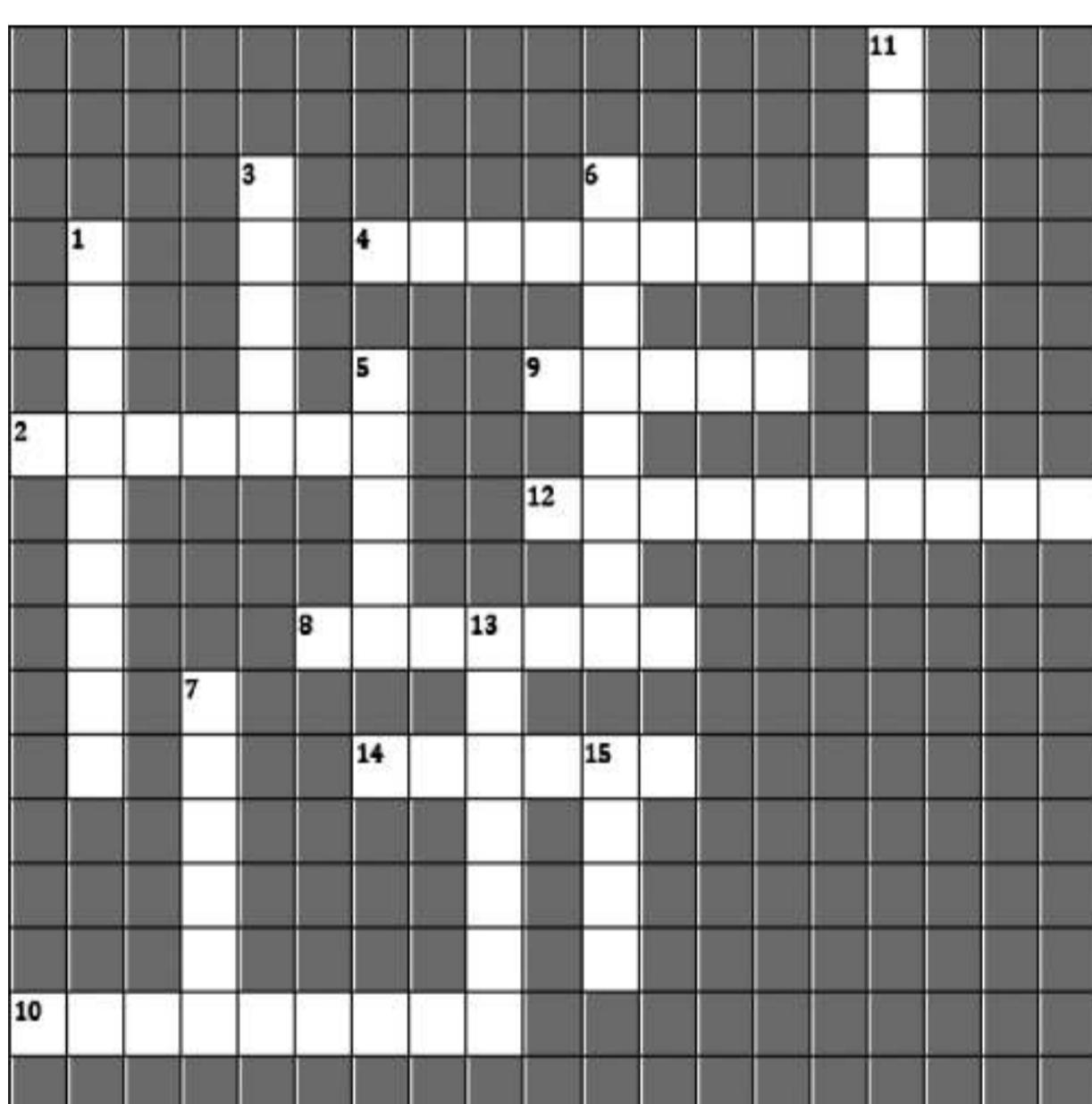
Basketbolcuya 12 oyunluq cəza verildi

Milli Basketbol Assosiasiyyası (NBA) "Minnesota"da çıxış edən Malik Bizli 12 oyunluq cəzalandırıb. Buna səbəb 25

yaşlı oyunçunun töötədiyi əməli etiraf etməsidir. Basketbolçunun diskvalifikasiyası fevralın 27-dən başlayıb. Həmin müddətdən etibarən onun maaşı da kəsilöcək.

Qeyd edək ki, Malik Bizli bu ay 120 günlük həbs cəzasına möhkum edilib. O, 2020-ci ilin sentyabrında ev axtaran ailəli cütlüyü və onların qızlarını evin yanında maşın saxladıqları üçün silahla hədələyib. Daha sonra polis basketbolçunun evində silah və marijuana aşkarlayıb.

M.Bizli 2020-ci ildən "Minnesota"da çıxış edir.

2. UEFA Avropa Liqasının qalib olan üç Portuqaliya təmsilcisindən biri. **4.** Tur-nırın baş mükafatına sahib olan Türkiyə klubu. **8.** Avropa Liqasında on çox qol vuran işvəcili futbolçu. **9.** AL-da çempionluq sevinci qazanmış Rusiya klubu. **10.** UEFA Avropa Liqasının qalib olmayan Avropa nöhongi. **12.** Turnirdə bir matçda, öz qapısında 14 top görən komanda. **14.** UEFA Avropa Liqası tarixində 2000-ci qolun müəllifi.

1. UEFA Avropa Liqasının qalibi olmuş belçika klubu. **3.** Turnırın on yaşı futbolçusu. **5.** 1995 və 1999-cu ildə UEFA Avropa Liqasının qalib olan İtaliya təmsilcisi. **6.** Turnırın ilk qalibi. **7.** AL-nın rəsmi topunun sponsoru. **11.** 2019-2020-ci illər mövsümü üzrə turnırın on yaxşı futbolçusu. **13.** UEFA Avropa Liqasında on çox mükafat qazanan klub. **15.** UEFA Avropa Liqasının püşkatma mərasiminin keçirildiyi şəhər.

Baş redaktor:
M.Q.Fərzəliyev

Qəzet Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı üzrə Bakı Bölgə Şöbəsində qeydiyyatdan keçib. Qeydiyyat N R-168 AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ BANKI VÖEN 9900001881 H/H AZ79IBAZ38090019449333849204 M/H AZ03NABZ013501000000002944 KOD 805722 VÖEN 1500306421

Təqdim olunmuş materiallar geri qaytarılır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər. Redaksiya reklam materiallarının məzmununa görə məsuliyyət daşımır.

Qiyməti 40 qəpikdir. Qəzet "Olimpiya dünyası"nın kompüter mərkəzində yığılır, səhifələrin və "CBS" mətbəəsində (Səfərzadə küçəsi, 3, tel: 447-75-05(04)) çərşənbə axşamı 4100 nüsxə ilə çap edilir.

DİQQƏT!
Qəzetimizin materiallarından istifadə edərək "Olimpiya dünyası"na istinad etmək zəruridir.

olimpnews.az - sizin saytınız

Argentina milli komandasının sabiq qapıçısı Pablo Kavalyero həbs oluna biler. "Ole" noşrində yer alan xəbərə görə, "Veles Sarsfield"da idman direktoru olan Pablo şəxsi avtomobili ilə adam vurub. Hadiso noticəsində 56 yaşlı Xuan Libero hadiso yerində dün-yasını doyişib. Argentina polisi 47 yaşlı keçmiş qapıçıya qarşı cinayət işi qaldırıb. Pablo Kavalyero komandalarında çıxış edib. Kavalyero 1996-2006-ci illərdə Argentina yero millinin heyətində 2004-cü

Millinin keçmiş qapıçısı cinayət törədib

yığmasında 26 oyundan keçirib. O, Argentinanın "Veles Sarsfield" və "Union" (Santa-Fe), İspanyanın "Espanyol", "Selta" və "Levante", həmçinin Uruqvayın "Penyarol" ilə keçirilən Amerika kubokunun gümüş medalçısı olub. Qeyd edək ki, Kavalyero 2018-ci ilin yanvarından "Veles Sarsfield"də idman direktoru olaraq çalışır.

Xizəkçi ağır zədə alıb

Norveçli dağ xizəkçisi Kaysa Vikhoff Li İtaliyanın Val-di-Fassa şəhərində keçirilən Dünya Kuboku mərhələsində nəhəng slalom yarışında ağır zədə alıb. 22 yaşlı idmançı dağdan eni zamanı yuxarılaq, qoruyucu tora çırılıb. O, ağrından qış-qırmağa başlayıb. Noticədə yarış dayandırılıb və zərərçökən helikopterlə təxliyo olunub.

Qeyd edək ki, Kaysa Vikhoff Li dağ xizəkçiliyi üzrə Dünya Kubokunda ümumi hesabda 13-cü pillədə qərarlaşıb.

İngiltərə Premyer Liqasında idarəcilik edən hakimlər oyun vaxtı yol verdikləri səhvələrə görə

corimələnə bilərlər. "Daily Mail" nöşri xəbər verir ki, corimolorın möbləögü 58 min avroyadək ola bilər.

Reklamento əsasən, ədalət təmsilçiləri hər matç üçün müvafiq xal alırlar. Qiymətlər 0-dan 10-dək

Səhv edən hakim cərimələnəcək

dəyişir və keyfiyyətə əsasən bonuslar yenidən hesablanacaq. Onlar mövsümün sonunda mükafatı tam almaq üçün orta hesabla 8,4 bal toplamalıdır.

E-mail:
olimpia_dunyasi@mail.ru
Ünvan:
Bakı şəhəri,
2-ci sülh döngəsi, 2a.
Tel.: 564-90-49;
564-74-19